

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ПРАКТИКУМУ З
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

Освітня програма Соціальна робота
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
соціальної педагогіки та соціальної роботи
Протокол № 2 від “27” вересня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальна педагогіка з основами практикуму з соціальної роботи
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Семінарські заняття – 44 год. Самостійна робота – 106 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу:

Розкрити теоретичні основи соціальної педагогіки як науки та обґрунтувати зміст провідних напрямів професійної соціально-педагогічної діяльності з представниками різних соціальних груп. Формування знань у студентів щодо: ролі і місця соціальної педагогіки в системі наук про суспільство; принципів та методів соціально-педагогічної діяльності; багатофункціональності характеру соціально-педагогічної теорії і практики; змісту і організації соціального виховання; основ соціально-педагогічної діяльності у сучасних умовах.

Компетентності:

Інтегральна - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-

6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні:

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

СК-23. Здатність надавати допомогу соціально неадаптованим сім'ям у набутті навичок відповідального батьківства та пошуку власних ресурсів для самостійного розв'язання життєвих проблем сім'ї.

Програмні результати навчання:

РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

РН 24. Організовувати та здійснювати, спрямовані на розвиток батьківського потенціалу навчання батьків розуміти потреби дітей та добирати способи задоволення потреб дітей відповідно до їх віку та індивідуальних особливостей, методи ненасильницького дисциплінованого впливу на дітей з метою запобігання вилучення дітей із сім'ї в межах повноважень.

РН 26. Організовувати роботу по залученню в соціальну роботу інститутів громадського суспільства, волонтерів та інших зацікавлених осіб, а також здійснювати, популяризувати, організовувати волонтерську діяльність в межах громади, регіону.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Модуль 1. Соціальна педагогіка як наука і навчальна дисципліна Тема 1. Роль і місце соціальної педагогіки у системі наук про суспільство.	Розуміти педагогічний простір соціуму та соціальний компонент педагогіки. Обґрунтувати багатофункціональний характер соціально-педагогічної теорії і практики: соціально-діяльнісний, світоглядно-виховний, корекційно-реабілітаційний, прогностично-проектний і т.п Розглянути наукову цінність і практична значимість соціальної педагогіки як гуманітарної науки	Опрацювання лекційного матеріалу
2	Тема 2. Сутність і функції діяльності соціального педагога. Професійний портрет соціального педагога.	Розуміти призначення, сфери діяльності та функції соціального педагога. Розглянути професійно цінні якості, професійні обов'язки соціального педагога. Аналізувати Кодекс етики соціального педагога.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару.

		Значення неперервності освіти у професійній діяльності.	
3	Тема 3. Волонтерський рух в Україні.	Знати причини появи та розвитку волонтерства на сучасному етапі розвитку суспільства та собливості мотивації волонтерів до соціально-педагогічної діяльності Розрізняти напрями соціально-педагогічної діяльності, що потребують волонтерства. Порівнювати основні групи волонтерів.	Підготовка до заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.
4	Тема 4. Принципи і методи СПД	Розуміти та аналізувати основні групи принципів СПД, їх значення та механізми їх реалізації. Розглянути дидактичні принципи і правила соціально-педагогічної діяльності. Порівнювати принципи природовідповідності, культуроідповідності і гуманізму. Класифікацію методів соціально-педагогічної роботи.	Опрацювання лекційного матеріалу

5	<p>Тема 5. Соціалізація особистості. Етапи соціалізації. Несприятливі умови соціалізації як соціально-педагогічна проблема.</p>	<p>Розуміти зміст поняття “соціалізація”. Обґрунтувати програми, форми і методи соціалізації особистості. Розглянути принципи соціалізації. Провідні напрями соціалізації особистості. Основні фактори та види соціалізації особистості, їх педагогічний потенціал та характеристика. Стадії соціалізації: рання, стадія навчання, трудова, післятрудова. Особливості соціалізації в зрілому віці. Проблема використання досвіду старшого покоління в соціалізації молоді.</p>	<p>Опрацювання теоретичних питань, Підготовка до практичного заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.</p>
6	<p>Тема 6. Особистість дитини. Розвиток дитини в соціумі. Поняття “норма” і “відхилення від норми” в соціальній педагогіці.</p>	<p>Розуміти рушійні сили та фактори розвитку дитини, роль соціального виховання і самовиховання в соціалізації дитини. Розглянути засвоєння соціальних ролей як складову процесу становлення особистості. Аналізувати позитивні і негативні ролі.</p>	<p>Опрацювати відповідні літературні джерела, обговорення на семінарі, виконати словникову роботу. Підготовка до тестового контролю</p>
7	<p>Модуль 2. Сучасна сім'я та її соціальний захист. Тема 7. Типологія та функції сім'ї.</p>	<p>Знати що таке сім'я і її основні функції, соціальний статус сім'ї, типи сімей, проблеми взаємовідносин в сім'ї, аналізувати кризи в сім'ї. Розрізняти типологію сімейного виховання: світське, релігійне; авторитарне, демократичне, анархічне; гуманістичне, інфернальне; національне, інтернаціональне і т.п. Сучасні форми соціально-педагогічної допомоги сім'ї.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, Підготовка до практичних занять. Словникова робота</p>
8	<p>Тема 8. Соціально-педагогічна діяльність з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах.</p>	<p>Порівнювати проблеми розвитку сімейної педагогіки в сучасних умовах. Розуміти та аналізувати поняття складних життєвих обставин, вміти визначати основні форми роботи соціального педагога з сім'ями, які перебувають в складних життєвих обставинах.</p>	<p>Опрацювання теоретичних питань. Підготовка до практичного заняття, вибір завдання.</p>

9	Тема 9. Робота соціального педагога з сім'ями учасників АТО.	Аналізувати основні проблеми розвитку суспільства, які призводять до появи нових категорій клієнтів соціального педагога та працівника. Знати соціально-педагогічну та психологічну характеристику сімей учасників АТО. Вміти підбирати доцільні форми та методи роботи з представниками таких сімей та сім'ю вцілому у кожному конкретному випадку.	Опрацювання лекційного матеріалу, Підготовка до практичних занять, складання списку запитань для конференції, дискусії
10	Тема 10. Форми та методи соціально-педагогічної роботи з сім'ями трудових мігрантів.	Знати та розуміти поняття трудових міграцій. Вміти аналізувати основні проблеми, потреби та соціальні запити трудових мігрантів та їх сімей. Оперувати та доцільно підбирати форми соціально-педагогічної роботи з окресленою категорією осіб.	Опрацювання лекційного матеріалу, Підготовка до практичних занять. Словникова робота
11	Модуль 3. Основи соціально-педагогічної діяльності у сучасних умовах Тема 11. Соціально-педагогічна діяльність в загальноосвітніх закладах.	Розуміти провідну роль закладів освіти у соціально-педагогічній діяльності. Розглянути систему освітніх закладів, соціально-педагогічна діяльність в закладах освіти. Аналізувати соціально-педагогічну діяльність у дошкільних навчально-виховних закладах, школах, професійних навчальних закладах, вищих освітніх установах.	Опрацювання лекційного матеріалу
12	Тема 12. Девіантна поведінка дітей та молоді як форма соціальної дезадаптації. Особливості діяльності соціального педагога з дітьми, схильними до вживання алкоголю. Наркоманія як форма прояву адиктивної поведінки дитини. Проституція як форма прояву соціально-негативної поведінки дитини. Злочинність – форма прояву	Знати сутність та основні особливості соціальної адаптації. Розрізняти типи та види девіацій. Порівнювати різні причини та види девіантної поведінки. Визначати основні шляхи подолання девіантної поведінки у дітей. Аналізувати місце і роль самовиховання в подоланні девіантної поведінки.	Опрацювання лекційного матеріалу, Підготовка до практичних занять, вибір завдання, створення презентації за темою завдання, складання списку запитань для конференції, дискусії

	депінквентної поведінки дитини.		
13	Тема 13. Молодь як особлива соціально-демографічна група. Соціально-педагогічна робота з молоддю. Діяльність і структура соціальних служб для молоді.	Розуміти проблеми конкурентоспроможності молоді. Розглянути соціально-демографічний портрет сучасної молоді та провідні фактори соціалізації молоді. Аналізувати проблеми сучасного дитячого та молодіжного руху в Україні. Розрізняти дитячі підліткові та молодіжні об'єднання як феномен соціально-педагогічного процесу. Особливості соціально-педагогічної діяльності в дитячих організаціях та молодіжних об'єднаннях.	Підготовка до практичного заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.
14	Тема 14. Поняття обдарованості. Робота соціального педагога з обдарованими дітьми.	Знати особливості, завдання і зміст соціально-педагогічної діяльності з обдарованими дітьми та молоддю. Розрізняти критерії оцінки та способи розвитку обдарованості. Порівнювати види обдарованості. Характеризувати навчальні заклади для обдарованих дітей та молоді, особливості їх діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання завдань практичного заняття Підготовка до тестового контролю

15	Модуль 4. Соціально- педагогічна діяльність з різними категоріями осіб Тема 15. Соціально-педагогічна діяльність з дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими опіки батьків.	Розуміти особливості соціально-правового захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки. Особливості соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми в притулках Розглянути характеристика і причини явищ бездоглядності та безпритульності. Аналізувати спільні та відмінні риси сімейних форм	Опрацювати відповідні літературні джерела, виконати словникову роботу, обговорити на семінарських заняттях.
16	Тема 16. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями.	Знати основні напрямки соціальної роботи з інвалідами різних вікових категорій. Розрізняти особливості соціально-педагогічної роботи у школах-інтернатах для дітей-інвалідів, дитячих будинках та притулках. Порівнювати програми соціальної підтримки дітей-інвалідів. Аналізувати шляхи формування толерантного ставлення до людей з особливими потребами в Україні	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання письмових завдань семінару.
17	Тема 17. Особливості діяльності соціального педагога в пенітенціарних закладах.	Розуміти психологічні особливості засуджених неповнолітніх, проблеми загальної і професійної освіти засуджених підлітків. Розглянути зміст, сутність і основні проблеми виправної педагогіки в умовах пенітенціарних закладів. Порівнювати особливості діяльності соціального педагога з засудженими жінками, вірючими та засудженими з аномаліями психіки.	Опрацювати відповідні літературні джерела, виконати словникову роботу, обговорити на семінарських заняттях.
18	Тема 18. Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку як соціально-педагогічна система.	Знати сутність, особливості, специфіку та значення закладів оздоровлення та відпочинку. Розрізняти специфіку діяльності закладів оздоровлення та відпочинку. Порівнювати основні напрями соціально-педагогічної роботи у закладах відповідного спрямування.	Опрацювання лекційного матеріалу. Словникова робота

19	Модуль 5. Управління соціально-педагогічною діяльністю Тема 19. Типи управлінської діяльності в соціальній педагогіці. Принципи і методи управління в соціальній педагогіці.	Знати типи управлінської діяльності: авторитарний, демократичний, ліберальний, а також проблеми управління цілісним соціально-педагогічним процесом. Розрізняти соціально-педагогічні моделі управління вихованням і формуванням особистості. Розвиток особистості в процесі самоуправління соціально-педагогічним процесом. Порівнювати соціально-педагогічні характеристики різних типів управління та технології управління.	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання письмових завдань семінару
20	Тема 20. Педагогічна майстерність і творчість соціального педагога.	Розуміти соціально-психологічну характеристику педагогічної майстерності соціального педагога. Розглянути критерії педагогічної майстерності і творчості соціальних педагогів. Система підвищення кваліфікації соціальних педагогів.	Виконання письмових завдань семінару
		Аналізувати шляхи і засоби формування педагогічної майстерності.	

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	(5-балльна шкала оцінювання) Загальна кількість балів - 25
Самостійна робота	5
Контрольна робота	20 (дві контрольні роботи за курс у двох семестрах по 10 балів кожна)
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них: 50 балів за написання письмового екзамену 25 балів за поточне оцінювання 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на семінарських заняттях 5-балльній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 5, відповідно – максимальний бал за усі отримані заняття у підсумку може скласти 25 балів.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів (25+20+5)
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
1. Ресурси у системі дистанційного навчання. 2. Силабус дисципліни для студентів.	

3. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка : схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Безпалько. – К. : Центр учебової літератури, 2009. – 208 с.
4. Бондарчук О. І. Психологія сім'ї: Курс лекцій / О. І. Бондарчук. – К. : Кондор, 2001. – 120 с.
5. Волонтери в соціальній роботі : навч. посіб. – К. : Главник, 2006. – 128 с.
6. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку / С. В. Толстоухова та ін. Київ : Академпрес, 2015. 112 с.
7. З досвіду корекційної роботи практичного психолога і соціального педагога з дітьми з девіантною та делінквентною поведінкою: посіб / авт. кол.; упор. Ю. А. Луценко. Київ : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2015. 129 с.
8. Капська А. Й. Соціальна педагогіка : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2012. 487 с.
9. Капська А. Й., Пеша І. В. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей. Київ : Центр учебової літератури, 2012. 231 с.
10. Клочко О. О. Профілактика адиктивної поведінки дітей та молоді у контексті підготовки майбутніх соціальних педагогів : монографія. Суми : ФОП Наталуха А. С., 2013. 172 с.
11. Козирев М.П. Соціальна педагогіка: навчальний посібник / М. П. Козирев. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. - 352 с.
12. Основи батьківської компетентності : Навч. посіб. / За ред. І. Д. Звєревої. – К. : Науковий світ, 2006. – 157 с.
13. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та розумового розвитку / За ред. Л.С. Вавіної. – К.: «АТОПОЛ», 2010. – 242 с.
14. Сейко Н. А. Соціальна педагогіка : Курс лекцій / Н. А. Сейко. – Житомир : Житомир. держ. пед. ун-тет, 2002. – 260 с.
15. Соціальна педагогіка : Підручник / за ред. проф. А. Й. Капської. – К. : Центр учебової літератури, 2009. – 488 с.
16. Соціальна педагогіка: методичні рекомендації до лекційних та семінарських занять для студентів V курсу денної та заочної форми навчання / укладач Г. І. Погромська. – Горлівка : Видавництво ГДПІМ, 2011. – 22 с.
17. Соціальна педагогіка : Теоретичні основи соціальної педагогіки (методичні рекомендації до курсу лекцій з соціальної педагогіки для студентів V курсу денної та заочної форми навчання) / укладач Г. І. Погромська. – Горлівка : Видавництво ГДПІМ, 2012. – 24 с.

18. Соціальна педагогіка : Основні напрямки соціально-педагогічної діяльності (методичні рекомендації до курсу лекцій з соціальної педагогіки для студентів V курсу денної та заочної форми навчання). Ч.

- 1 / укладач Г. І. Погромська. – Горлівка : Видавництво ГДПІМ, 2012. – 28 с.
19. Соціальна педагогіка : Основні напрямки соціально-педагогічної діяльності (методичні рекомендації до курсу лекцій з соціальної педагогіки для студентів V курсу денної та заочної форми навчання). Ч. 2 / укладач Г. І. Погромська. – Горлівка : Видавництво ГДПІМ, 2012. – 35 с.
20. Соціальна робота / соціальна педагогіка : Понятійно-термінологічний словник / За заг. ред. І. Д. Зверєвої – К. : Етносфера, 1994. – 87 с.
21. Соціально-педагогічні основи протидії торгівлі людьми та експлуатації дітей: навч.- метод. посібник / за заг. ред. К. Б. Левченко, Л. Г. Ковальчук, О. А. Удалової. – К. 2010. – 314 с.
22. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми трудових мігрантів : Навч.- метод. посібник / за редакцією К. Б. Левченко, І. М. Трубавіної, І. І. Щушка. – К. : ФОП «Чальцев», 2008. – 384 с.
23. Соціальна робота : технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф А. Й. Капської. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 352 с.
24. Тюптя Л.Т. Соціальна робота : теорія і практика / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова. – К. : ВМУРОЛ «Україна», 2004. – 408 с.
25. Усвідомлене батьківство як умова повноцінного розвитку дитини та підвищення виховного потенціалу громади / За заг. ред. Г. М. Лактіонової. – К. : Науковий світ, 2014. – 96 с. 3.2.

Додаткова література

26. Волкова Н. П. Педагогіка : посібник / Н. П. Волкова. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.
27. Глазиріна В. М. Методологічні негаразди соціальної педагогіки / В. М. Глазиріна // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2008. – №4. – С. 4–10.
28. Глазиріна В. М. Педагогіка сучасної школи: Навч. посібник для студентів педагогічних ВНЗ / В. М. Глазиріна. – Донецьк : Норд-Прес, 2006. – 220 с.
29. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка : Підручник / М. Б. Євтух, О. П. Седюк. – 2-ге вид. стереотип. – К. : МАУП, 2003. – 232 с.
30. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. комплекс / Автор.-упоряд.: О. В. Безпалько, І. Д. Зверєва, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та інш. / За заг. ред.: І. Д. Зверєвої, Ж. В. Петрочко – К. : Фенікс, 2007. – 528 с.
31. Методичний посібник з питань створення та діяльності молодіжних і дитячих громадських організацій в Україні / керівн. авт. кол. А. Г.

- Зінченко. – К., 2007. – 130 с.
- 32.Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка : Навчальний посібник / С. С. Пальчевський. – К. : Кондор, 2005. – 560 с.
- 33.Парфановіч І. І. Соціальна профілактика : курс лекцій / І. І. Парфановіч. – Тернопіль : ТДПУ, 2009. – 159 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач	Комар Ірина Валеріївна
Контактна інформація викладача	+380975276171 +380997867916 iryuna.komar@pnu.edu.ua

8.Політика навчальної дисципліни

Академічна добочесність	<p>Дотримання академічної добочесності засновується на ряді положень та принципів академічної добочесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної добочесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про Комісію з питань етики та академічної добочесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Склад комісії з питань етики та академічної добочесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної добочесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням:</p> <p>https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом заняття регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів

	ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом заняття регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час занять	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну добросередовищу (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/

Викладач

Комар І.В.